

Večernik

Leto I. (VIII.), štev. 117

Maribor, četrtek, 22. septembra 1927

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Veja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 15

Oglaš po tarifi

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Maribor za svojo gimnazijo

Lepa in stvarna manifestacija v Narodnem domu za ohranitev neokrnjene 170 let stare mariborske gimnazije

Maribor, 22. septembra.

Sinočnje zborovanje v Narodnem domu, sklicano v protest proti naši brezglavi prosvetni politiki in zlasti proti okrnjenju mariborske humanistične gimnazije, je prav lepo uspelo. Prizadeti starši petošolcev, ki naj bi po sklepu ministrskega sveta iskali dušne hrane »na podobnih zavodih Slovenije«, so v globokih skrbih za bodočnost svoje dece in v razumljivem ogorčenju nad postopanjem vlade napolnili malo dvorano. Naravno, saj je večina družin, ki so udarjene z ukinitvijo pete šole, baš uradniških, ki ne zmorejo pretečega bremena, da bi pošiljale študente v druga mesta. Zborovalcem je bilo čitati z resnih obrazov globoko potrtoš pričo neverjetnega dejstva, da nam lastna narodna država siloma uničuje kulturni zavod, ki se ga niso dotaknili viharji in prevrati vseh 170 let njegovega bujnega življenja.

Potem, ko je otvoril zbor g. K e j - ž a r, je povzel besedo narodni poslanec g. dr. Ljudevit P i v k o ter pojasnil strogo objektivno položaj, kakoršen je nastal po redukciji pete šole na naši gimnaziji. Do letos smo imeli v Sloveniji 12 popolnih zavodov, 7 v ljubljanski in 5 v mariborski oblasti; sedaj naj jih ostane samo še 7, v ljubljanski oblasti 5 in v mariborski 2! Največja oblast v državi, ki plačuje naj več davka, je doživela bridke trenutke, da ji vlada demontira srednje šolstvo od pet kar na dva zavoda!

Niti en pameten razlog ne obstoja za okrnitev mariborske gimnazije! Ni mamno ne premalega števila dijakov, ne nezrelega prebivalstva ali nekulturne okolice, ne pomanjkanja dijaških stanovanj in prav gotovo tudi ne nedostatka materialnih sredstev. Naša gimnazija spada med najstarejše in najsolidnejše zavode v državi, ki ima že nad sto let izboren glas v domačem kraju in daleč okrog. Iz nekdanjega zavoda v Rušah se je ustanovila l. 1757. V tem mestu je torej 170 let vršila važno nalogo v kulturno visoko stoječem Mariboru, ki je danes vrhu tega še središče največje oblasti!

Naloge, ki jih imajo nižji zavodi, izpolnjujejo pri nas izborne meščanske šole, katerih imamo poleg gimnazije kar trije, in sicer že desetletja! V našo gimnazijo zahajajo zato res le tisti dijaki, ki se hočejo posvetiti višjim študijem. Saj ni zgolj služaj, da je ostala humanistična, a urejena tako, da je dostopna tudi realnim gimnazijem.

Mi, ki živimo v tem za mariborsko gimnazijo usodnem trenutku, bi bili malovredni branitelji svojih kulturnih svetlin, ako bi mirno gledali, kako nam neinformirani Beograd demontira najelitnejši zavod, kar jih imamo v oblasti. Naš protest je zato popolnoma utemeljen. Potreba štednje naj ne zahteva naše kulturne degradacije.

K besedi se je oglasil še gosp. dr. Reisman, predložujoč kulturno reakcijo, ki je verna spremljevalka političnega nazadnjaštva v naši državi. Spregovoril je še neki uradnik, oče petošolca, ki v svoji žalosti in skrbi

za otrokovo bodočnost ni mogel izgovoriti, kar je nameraval...

G. prof. F a v a i je nastopil proti načinu redukcije, zlasti z ozirom na to, da ne morejo z nobenega drugega zavoda na univerzo študentje tako lahko, kot s humanistične gimnazije. Čudno, da samo te zavode reducira. (G. dr. Pivko pripomni: »Realke zato niso nobene odpravili, ker so takrat pozabili nanje, sicer bi jih bili prav gotovo tudi...«) »Škandalozna uprava našega državnega aparata!« se oglasijo poslušalci. Najstrašnejše je, če hočejo pri šolah štediti! (Medklici: »Ministrstvo pa je še vedno 18!) Govornik poziva vse prebivalstvo Maribora in oblasti brez razlike strank in stanu, da se postavi za svojo popolno humanistično gimnazijo.

Soglasno je bila sprejeta ob koncu zbora naslednja

resolucija:

Mariborsko meščanstvo in celokupno prebivalstvo mariborske oblasti je sprejelo z velikim ogorčenjem vest, da se namerava degradirati naš stari kulturni zavod v štirirazredno nižjo gimnazijo. Gimnazija v Mariboru je vzgajala uspešno in vzorno 170 let naš kulturni naraščaj in je znana kot eliten zavod daleč naokoli. Na zavod ni vplivala težka doba Napoleonskih vojn niti državni prevrat leta 1848., in tudi pozneje ni prišlo nikomur na misel, da bi nam jemal ali reducirar ta zavod, ki ima vse pogoje za uspešno delovanje. Absolventi tega zavoda so imeli na vseučiliščih vedno izvrsten glas kot solidno pripravljeni dijaki za visoke študije. Mesto razpolaga z velikim številom prikladnih in dobrih dijaških stanovanj in z dvoma posebnima dijaškima domoma.

Odločno protestiramo proti načinu, da se demontira meni nič tebi nič sredi šolskega leta na zavodu en razred ter se vrže nad 60 dijakov na cesto, od katerih jih je 44 iz familij, naseljenih v Mariboru, katere po ogromni večini svojih sinov ne morejo dati študirati izven Maribora.

Mariborska oblast obsega eno dvajsetinko celokupnega prebivalstva države ter je gotovo ena izmed gospodarsko in kulturno najmočnejših oblasti. Ako naj v smislu letošnjega finančnega zakona obstoja v vsej državi 80 popolnih gimnazij, morajo odpasti po pravičnem klinču na našo oblast na vsak način štiri popolne gimnazije. Po sedanjih redukcijah na bi nam ostala samo ena popolna gimnazija, kar moramo vsekakor občutiti kot skrajno zapostavljanje in krivico. Demontiranje mariborske humanistične gimnazije je, tembolj nedopustno, ker sta v vsej Sloveniji, za nad en milijon prebivalstva, komaj dva popolna humanistična zavoda.

Iz vseh teh razlogov zahtevamo od višjave prosvetne uprave, da se skleni glede redukcije našega zavoda preloži in se pusti starodavna mariborska gimnazija med popolnimi srednjimi šolami.

Spominjajte se CMD

Radić napoveduje ustanovitev demokratskega bloka

Konferenca poslancev Hrvatske seliačke stranke v Zagrebu — Zaupnica Radiću

ZAGREB, 22. sept. Davi, ob 9.30 dopoldne, se je vršila v hermetično zaklenjeni palači Vraniczyani seja parlamentarnega kluba Hrvatske seliačke stranke, ki ji je predsedoval Stjepan Radić. O konferenci, za katero je vladalo v političnih krogih veliko zanimanje, bo po Radićevi izjavi objavljen v dnevniku »Narodni Val« poseben komuniké.

Po seji je Radić izjavil novinarjem, da mu je klub izrekel zaupnico in dal glede politike popolnoma prosto roko. Radić stavlja velike nade v ustanovitev Demokratskega bloka, ki ga nazivlje iz raznih razlogov »Parlamentarna unija«. Sedanja rekonstrukcija vlade je po njegovem mnenju samo »dogodek«, o katerem se bo še razpravljalo v verifikacijskem odboru.

Novi vladni blok bo štel 168 poslancev, ne všteti manjših skupin. Posamezne frakcije bodo obstojale dalje, ker bo tvoril blok v skupščini enoto. Za voditelja bloka je določen Ljuba Davidović.

Hrvatska seliačka stranka stoji na stališču, da se z nasiljem in policijsko silo prisiljeni mandati nikakor ne smejo verifikirati. Po mnenju Radića so bile skupščinske volitve l. 1925 naravnost čista v primeri z onimi dne 11. septembra.

Glede zunanjega ministra dr. Marinkovića se je Radić izrazil, da bo tudi ta demokratski politik obdržal v novem bloku svojo pozicijo, ker na razkol Demokratske Zajednice nihče ne misli.

Ukin'en'e gimnazij še ni definitivno

BEOGRAD, 22. sept. Danes dopoldne se je zglasilo pri ministrskem predsedniku in ministru prosvete več deputacij iz province glede ukinitve gimnazij. Ministrski predsednik je deputacije potolažil, da odredba še ni definitivna in da bo o tem še mogoče razpravljati.

Poslabšanje odnošajev z Bolgarsko

BEOGRAD, 22. septembra. Vsled atentata s peklenkim strojem na brzovlak Gjevgjelija—Skoplje, ki so ga izvršili pred dvema dnevoma člani notranje macedonske revolucionarne organizacije, so se naši odnošaji napram Bolgarski zopet poslabšali. Danes dopoldne je naročil zunanji minister poslaniku v Sofiji, da izroči bolgarski vladi tozadevno posebno noto. Sedaj ima Bolgarska priliko, da dokaže, ali je njeno stremljenje za zblizanje z Jugoslavijo mišljeno resno ali ne. Ako bi se izkazala akcija bolgarske vlade proti Macedoncem preslaba, potem postane vsaka akcija za zblizanje ličzorna.

V najkrajšem času je pričakovati v odnošajih med obema državama zanimivih preokretov. Beografski listi naglašajo, da je ognjišče ilegalne organizacije v Sofiji, Ulica Ljuben Karavelova št. 4, voditelja najnovejše akcije na sta Ivan Mihailov, mož Menče Karničove, ki je ustrelila v dunajskem Burgtheatru Macedonca Todora Panico, in pa general Protogerov.

Naše zunanje ministrstvo je dobilo obvestilo, da se je našim orožnikom že posrečilo potisniti atentatorje v neko kotlino, kjer se vrše srditi boji, ki bodo po ojačenju orožnikov nedvomno končali z uničenjem bolgarskih komitašev.

Boi za svetovno šahovsko prvenstvo

Druga partija remis.

V torek sta odigrala Capablanca in Aljehin v Buenos Airesu drugo partijo, ki je končala že po sto minutah remis. Tekmovalca sta že v 19. potezi zamenjala kraljici, kar je odločilo usodo igre.

Stanje: Aljehin 1 in pol, Capablanca pol točke.

Zapisega dr. Gosar'a

BEOGRAD, 22. septembra. Novi minister socialne politike, dr. Gosar, je bil danes zaprišežen. O svojih načrtih se novinarjem na tostrana vprašanja ni hotel izjaviti, glede odprave zaščite stanovanjskih najemnikov pa je izjavil, da je treba to stvar še intenzivno preštudirati.

V Aziji potresi, v Ameriki vihar'i

Iz Samarkanda poročajo, da se potresni sunki v okolici Namagana v Centralni Aziji neprestano ponavljajo. Ugotovljeno je, da je potresna katastrofa zadela nad 50.000 oseb. Tudi krimski potres je zahteval ogromne materijalne žrtve. V Sevastopolu je porušeni 1200 hiš. Število človeških žrtev je večje kot se je prvotno domnevalo, vendar še ni točno ugotovljeno, ker manjkajo podrobni podatki iz okolice. Iz Moskve so bile poslano v prizadete pokrajine sanitarne komisije, številni psihiatri, ker je v potresnih predelih mnogo ljudi živčno popolnoma onemoglo.

Newyorško časopisje poroča, da divlja nad Manitobo strašna nevihta. V predelih Winipeškega jezera je nad 400 turistov izpostavljenih nenavadnemu nevarju, ki jih je od selišč popolnoma izoliralo. Železniško omrežje je v razdalji 20 km poplavila voda, na jugu pa so vse komunikacije onemogočene. Ogroženim turistom bo poslana hrana z aeroplani, kakor hitro se bo vihar polegel.

Tudi v Meksiki je minule dni vremenska katastrofa povzročila ogromno materijelno škodo. V dolini reke Lerma, ki je prestopila bregove, je nad 25.000 oseb brez strehe. Narastle vode in viharji so zahtevali tudi večje število človeških žrtev, zlasti v mestu Atambaro, ki je do zadnje hiše postalo žrtev strašnih vremenskih grozot. Celo mesto je v ruševinah, večino prebivalstva se pogreša.

»Germania« nad Beogradom.

Letalo »Germania« je danes ponoči preletelo Beograd v smeri proti Pančevu, kjer je krenilo proti severovzhodu. Pri Bečkereku se je obrnilo in nadaljevalo vožnjo v Carigrad. Domneva se, da je pilot K. mnecke radi oblakov, ki so mu preprečevali polet, hotel vožnjo prekiniti in pristati v Beogradu; ni pa našel letališča, ker ni razsvetljeno. Prot i Bečkereku je vozil pomotoma. —

V dvorani pravice

Raskava skorja, dobro srce — Dva angeljsko nedolžna

Maribor, 22. septembra.

Naši izvoščki so dobri ljudje. Naklonjeni so občinstvu dandanes še zato bolj, ker jim prede huda konkurenca s strani avtotaksijev. In ni čuda, če razjezi tega ali onega kočijaža misel, da bo najbrž v par letih konec njegove obrti in se ga v kratko uteho malo nasrka. Kolo časa in napredka je prineslo železnico in vzelo zaslužek in nemalo čast izvoščkom, ki so vozili razne ekscelece, svitlosti in visokosti iz Trsta skozi Maribor na Dunaj. Kolo časa je vrglo v svet tudi avtomobil, ki stopa na mesto kočije v mestu in na deželi in bo prej ali slej dokončno onemogočil izvoščke. Ako upoštevamo pri vsem tem še dejstvo, da se pripeti neredko — kakor pravijo fujakerji sami — da razni »odjemalci«, zlasti seveda natrkani lahkoživci veseljaki sploh ne plačajo voznine in po prevozu enostavno utečejo, se ne moremo čuditi, da strese mož, prišedši domov, del svoje jeze na nedolžno boljšo polovico, ker pač drugega strelovoda oz. jezovoda nima!

Toda kot povsod drugod, mora veljati tudi tu: vse le do gotove mere! Ni torej ravnal pravilno izvošček Francé, ki je prihajal v rožcali pozno domov in mesto pozdrava opsoval svojo ženo ter jo nabunkal, mesto da bi jo ljubeznivo vprašal, kako je preživela popoldne. Vsej soseski so bili že znani taki incidenti v izvoščkovem domu. Ko so prišli nekoč na uho še stražniku, je bila s tem stvar že tudi pred sodnikom.

»Ste kaj kaznovani?«, otvori sodnik razgovor. — »Nekaj malega«, odgovori ponižno izvošček Francé. — »Pa pogledimo, če so res tako male predkazni!« — Od 1. 1898. do letos naštevajo kazenski listi malo vrsto črnih pik: »prehitro vozil, žalil, brzo vozil, se pretepal itd. itd.«.

»Ali ste res zadnjič pretepli svojo ženo in jo ugriznili?« — Direktnega odgovora ni, pač pa potrdi svoje dejanje takole: »Ona je pa mene, imam še sedaj krvavo srajco.« — Žena: »Zakaj mi pa pravi vedno k...?« — Mož: »Če pa prihaja pozno ponoči domov in me noče ubogati. Pa še z drugimi sem jo videl hoditi pod roko.« — Žena: »Doslej se še nikoli nisem pritožila, četudi me je zlostavljala. Bila sem predobra. Sedaj me je začel pa še pretepati.« Proti možu: »Pa ob enih ponoči vstajaš in zjutraj domu prihajaš. Jaz tega življenja ne morem več naprej peljati!« — Sodnik: »Samo od vaše soproge je odvisno, če boste kaznovani. Če vam ona odpusti, dobite samo strog ukor.« — »Prej moraš domov priti ponoči, pa bo vse dobro«, se oglasi dobro srce odpuščajoče žene. — Sodnik: »Da se torej ne spozabite več!« — Mož: »Saj sva res oba kriva!« — Sodnik: »In če pride od kakih nesporazumov, pa doma opravita, da ne izve policija«, in ženi: »Ga ni treba kaznovati, kaj?« — »Za enkrat ne! Pa samo za enkrat!«

In ko zdihtira sodnik obljubo soproga, da se bo poboljšal, pristavi: »No vidite, gospa, saj mož tudi ni tako hud. Večkrat je sicer raskava skorja, pa dobro srce!« Po dobljenem strogem ukoru je odšel izvošček Francé spravljen s svojo družico domov.

Čprav sta hodila osem let v šolo, sta pozabila na sedmo božjo zapoved kinetiška dninarja Tone in Jože. Kakor se spravi lisica skozi linico v kurinik po perutnino, tako sta zlezla Tone in Jože v temni noči skozi okence v kaščo neke posestnice. Tu sta si ogledala razne dobrote tega sveta in je ob tej priliki dobila noge vreča pšenice in se najbrž spraznila tudi skrinja turščice. Približno takrat pa je domačemu gospodu župniku izrezal neznan medojed iz panja nekaj kilogramov strdi, pokvaril vosek in panj in je celo na koruznjaku obešena koruza šla za Lindbergom.

Orožniki so imeli dober nos in so kmalu intervjuvali Toneta in Jožeta, kako in kaj je s političnim položajem obeh do kašče in čebelnjaka. Osum-

ljenca sta trdila, da sta angeljsko nedolžna in bila bi se res skoro izmuznila, da ni treščilo kot iz jasnega neba v mirno razpoloženje tatinskih drugov. Bližnji trgovec je sporočil orožnikom, da mu je eden imenovanih dveh prinesel na prodaj vrečo pšenice, ki sta si jo baje prislužila kot dninarja. Trgovec, ki je imel glavo na pravem mestu, je žito vzel za »božji lon«, ne da bi odšel ficka zanj. Pod bremenom tega dokaza sta se upognili hrbtenici Toneta in Jožeta. Priznala sta tatvino, toda samo glede vreče pšenice, nič pa ne vesta o koruzi iz kašče in še manj o oni s sušilnice, kamoli o medu iz čebelnjaka!

Kakor pred orožniki, se zagovarjata uzmoviča tudi pred sodnikom. — »No, sta kriva?« — »Ne!« — »Jaz tudi ne!« — »Teda nista nič kriva?« — »Ne!« — »Ne!« — »Sta kradla, kar sem prečital?« — »Samo pšenico, drugega ne!« — »Jaz tudi tako!« — »Pa pri gospodu župniku?« — »Nisem bil.« — »Prisegnem, da nisem bil!«

Radi tatvine vreče pšenice sta dobila Tone in Jože vsak po teden dni z raznimi priboljški. Glede ostalega sta bila radi pomanjkanja dokazov oproščena.

Stvarnost in demagogija

Nameravano ponižanje stare mariborske gimnazije na štirirazredno nižjo gimnazijo je izzvalo v vseh krogih mariborskega prebivalstva upravičeno ogorčenje. Že na dveh zaporednih zborih je ljudstvo protestiralo proti temu nekulturnemu činu: v torek pri Götzu, sinoči v Narodnem domu. Presojajoč pravilno resni položaj, se žalostni dogodek nikjer niti najmanj ni izražal politično. Nasprotno! Poslanec dr. Pivko je šel sinoči v svoji objektivnosti celo tako daleč, da je še branil SLS, češ da je trdno prepričan, da ona ni sodelovala pri tem ukrepu, ki je po njegovem mnenju samo plod neinformiranosti Beograda.

Tembolj je moral zato vse, ki so bili na sinočnjem lepo uspelem zborovanju v Narodnem domu, presenetiti današnji naravnost perfidni izbruh »Slovenčevga« poročevalca, ki govori o klavrnem ponesrečenju politični demagogiji. Celokupno mariborsko prebivalstvo brez razlike strank soglaša v obsodbi najnovejšega ukrepa naše vrhovne prosvetne oblasti, »Slovenec« pa iz nerazumljive bojazni sedaj smeši in sramoti prizadete starše in ostalo občinstvo. Čemu ta strah pred upravičenim ogorčenjem javnosti, čemu psovanje treznih in objektivnih ljudi. Pa menda ja niso klerikale v resnici sokrivi, da je ukinjen peti razred mariborske gimnazije.

Ugotavljamo: Ako bi bili sklicatelji sinočnjega shoda hoteli uganjati z vprašanjem gimnazije strankarsko demagogijo, bi jim bilo prav lahko razbrzdati strasti proti SLS, ki je skupno z radikali nepremišljeno glasovala za finančni zakon, čegar žrtev postane tudi naša gimnazija. Toda tega ni storil nihče in to kljub provokacijam SLS, ki ima očitno slabo vest. In če danes oblastni odbor sklepa o tem, da bo morda za eno leto on vzdrževal 5. razred na svoje stroške, ni to nikaka njegova zasluga, temveč prokleta dolžnost SLS, da vsaj na ta način popravi svoj greh, ker je glasovala za finančni zakon. Sicer pa vrh tega oblastni odbor stroškov za vdrževanje 5. razreda ne bo plačal iz svojega, ampak iz žepov vseh davkoplačevalcev.

Vse to in še marsikaj drugega bi se dalo sinoči na zelo demagoški način, kakor je to običajno na shodih SLS, uporabiti, ako bi kdo hotel uganjati z vprašanjem mariborske gimnazije strankarsko-politično demagogijo. Toda vsi številni zborovalci — »Slovenčev« poročevalec je slep ali pa je imel zavezane oči, da jih je videl samo 40 — so odhajali z zbora v prepričanju, da je SDS vzela vprašanje gimnazije v roke z vso stvarnostjo in treznostjo ter da je hotela s sinočnjim shodom dobiti samo še trdno ozadje za svojo nadaljno akcijo.

Mariborski in dnevni drobiž

V zaščito naših rodni bratov

Naši bratje v zaslužjenem Primorju so nastopili pot Kalvarije in bilejo pravkar mučeniški boj s tisočletnim sovragom, ki jih hoče siloma raznaroditi. Ne moremo in ne smemo hladnokrvno mimo te tradicije, naša dolžnost je, da zaščitimo rodne brate pred narodno propastjo.

Prvo je, da ne iščemo izgovorov, češ, saj itak nič ne pomaga in nima smisla izgubljanje energije. Tako pesimistično naziranje ni le v škodo našim bratom, ki ječe pod Italijo, temveč škoduje tudi nam samim. Čim pričemo namreč dvomiti v uspeh svojega dela, je tudi naša lastna usoda zapečatená.

V dveh smereh mora iti naše delo: 1. Zainteresirati moramo ves kulturni svet za barbarizem takozvane 2000 letne laške kulture in poskrbeti, da pride to vprašanje pred Društvo narodov. 2. Vsi se moramo zavedati, da je naša sveta dolžnost, da postanemo člani narodno-obrambne organizacije Jugoslovenske Matice. Pokažimo, da smo zavedni Jugoslovani in da nismo brezbrizni napram sedanjim dogodkom v Italiji! Tembolj velja to za nas sedaj, ko stojimo na pragu rapalske obletnice, ki ima letos prav poseben pomen. Zavedajmo se resničnosti izreka, da iz malega raste veliko in pristopajmo k Jugoslovanski Matici! V znak protesta proti fašističnemu barbarstvu se naj vsak zaveden Jugoslovčan včlaní v to prepotrebno narodno-obrambno organizacijo, saj znaša članarina komaj 1 Din mesečno in se torej nihče ne more izgovarjati, da mu iz gmotnih ozirov ni mogoče pristopiti. Vpisovanje se vrši vsak dan od 17. do 19. ure v pisarni J. M., Slovenska ul. št. 2. — Odbor Jugoslov. Matice v Mariboru.

Udeleženci mednarodnega kongresa za tujski promet v Mariboru.

Udeleženci mednarodnega kongresa za tujski promet, ki je bil odprt v palači zunanjega ministrstva v Beogradu, posetijo tudi mariborsko oblast. Dne 5. oktobra pridejo v Rogaško Slatino, dne 6. oktobra pa posetijo Maribor, nakar odpotujejo v svoje domovine.

Društvo rezervnih oficirjev in bojnikov.

pododbor Maribor, javlja, da preloži vsled nepričakovanih zaprek svečano proslavo svoje krstne slave, ki jo prireja pod pokroviteljstvom g. generala Dimitrija V. Spasića s sodelovanjem vojaške godbe v veliki kazinski dvorani od 1. oktobra na soboto, dne 8. oktobra ob pol devetih zvečer.

Umrli je

včeraj popoldne 64letni železniški skladiščnik Valentin Rus. Pokopali ga bodo jutri popoldne na Magdalenskem pokopališču.

Službo dobi

večje število delavcev za tlakovanje hišnih prostorov pri mariborski Borzi delalci. Delo bo v Zagrebu.

Vlomilec v izložbeno okno izsleden.

V torek zvečer je bila izvršena v izložbeno okno tvrde Černetič vlomna tatvina. Neznani storilec, ki je tvrdo oškodoval za 1800 Din, je bil včeraj aretiran v osebi nekega delavca, ki so mu bile razmere v okolici trgovine dobro znane. Razen tega pa je bil opažen, ko je nosil omenjenega večera z dvorišča večji zavitek in se sumljivo oziral krog sebe, tako da ni nobenega dvoma o njegovi krivdi.

7letni deček pod oboki magistrata.

Snoči je policijski stražnik ob poznuri slučajno opazil malega dečka, ki je mirno spal pod oboki mestnega magistrata. Ko ga je prebudil, je otrok, ki je star šele sedem let, izjavil, da se piše Adolf Postrožnik in da ga je izgubila njegova teta, s katero je prišel prejšnji dan na Glavni trg. Od tam si ni upal nikamor in se je lačen in obupan odločil, da prenoči v bližini, kjer je imel največ upanja, da se bo našel z neprevidno teto. Dete je sedaj na policijskem komisariatu.

Jurij Kapun je kradel tudi kolesa.

Jurij Kapun, ki je s ponarejenimi naročilnimi listki v imenu gostilne Senekovič izvajal od raznih tukajšnjih tvrdk večje in manjše količine različnega blaga, ter oškodoval trgovce za težke denarje, se je razen z goljufijami bavil tudi s tatvinami, ki so mu tudi uspevale. Naknadno so ga osumili, da je kradel kolesa. Dokazali pa so mu, kar je tudi sam priznal, da je za časa, ko so mu cvetele zgoraj omenjene kupčije, ukradel nekemu železniškemu uradniku dvokolo vredno 1200 iDn. Ni izključeno, da je Jurij že dali časa reševal svojo finančno zadrego na podoben način in da ima že več tatvin na vesti. Kazen, ki jo je radi goljufij že nastopil, mu bo sodišče primerno podaljšalo.

Nezgoda dijaka.

Realčan Jože Putinar je padel včeraj popoldne pri sportni igri v Ljudskem vrtu tako nestrečno, da je moral z zlomljeno levo roko v bolnišnico.

Samo 40 dinarjev.

Davi zarana se je pri nekih hotelskih vratih sumljivo smukala Jožeta R. Skušal je prikriti zadrego, vendar je pazno oko stražnika takoj opazilo, da ima Jožica, ki že ni več tako mlada, nekaj na vesti. Sprva je tajila, končno pa je priznala, da je prenočila z nekim moškim za skromnih 40 Din. Jožeto, ki je že stara znanka na komisariatu, so oddali sodišču. Zagovarja se z brezposelnostjo in bedo.

Otvoritev angleških tečajev.

Angleški krožek v Mariboru otvori svoje običajne tečaje, t. j. začetniškega in nadaljevalnega, dne 3. oktobra v državni realki. Ure ob ponedeljkih in četrtek od 18.30—19.30. Interesenti naj prijavi udeležbo z dopisnico na »Angleški krožek«, drž. realka, Maribor. Interesenti za event. konverzacijski tečaj naj se javijo pri krožkovem knjižničarju v »Vesni« ob petkih od 17.30—20. — 1123

Cerele frančais.

Francoski krožek v Mariboru otvori začetkom oktobra zopet svoje francoske kurze za otroke od 6. do 12. leta in začetniški, dva nadaljevalna in konverzacijski kurz za odrasle. Prijave za otroke se bodo sprejemale od ponedeljka 26. septembra do sobote 1. oktobra vsak dan od treh do štiri popoldne v društveni čitalnici, na državni gimnaziji, za odrasle pa v torek, dne 4. oktobra od šestih do sedmih zvečer v drugem nadstropju moškega učiteljskega. Pouk v kurzih za odrasle se bo vršil kakor doslej ob torkih in petkih od šestih do sedmih zvečer na moškem učiteljskem. Razen tega namerava krožek prirediti po enkrat na teden konverzacijske sestanke z omejenim številom udeležencev pod vodstvom odlične francoske gospe. Kdor se jih želi udeležiti, naj pride v soboto, dne 24. septembra, ob šestih zvečer v društveno čitalnico, da se soglasno določi dan in ura teh sestankov. — 1123

Pat in Patachon v Mariboru!

Seveda samo na platnu in sicer v svojem najnovejšem filmu kot: »Lovca na volkove!« Film se predvaja od petka 23. tnt. do ponedeljka 26. tnt. v kinu Union, čegar uprava je zaključila vse njihove filme letošnje sezone. Občinstvo se naproša, da si pravočasno preskrbi vstopnice v predprodaji ali potom tel. št. 329, da se izogne gnjeji pri blagajni. — 1127

Pomnite!

Z žensko hvalo čez noč namočeno porilo se s Schichtovim milom posebno lahko izpere. —

Od četrtega naprej velika senzacija
SVENGALI

v kinu Apolo

okultisem, prenos misli, telepatija, hipnoz. Eksperimenti z ljudmi in živalmi. Nato sledi veličanska veseliga

„ZA FRONTO“

z ameriškimi brati od
PATA in PATACHONA

SREDOZEMSKI POLET PELLETIER D'OISYA.

Francoski letalec Pelletier d'Oisy se je včeraj vrnil v Pariz. V šestih dneh je obkrožil Sredozemsko morje in prevozil 9500 km. Neštetokrat je moral radi skrajno neugodnega vremena pristajati. Zadnja 2200 km dolga etapa med Casablanca in Parizom je bila najtežja in je zahtevala največ napora.

Freske iz 12. stoletja.

V stari cerkvi samostana Staraja Ladoga na Ruskem so odkrili zanimive freske iz 12. stoletja. Slike imajo veliko umetniško vrednost, ker so popolnoma ohranjene in so bile doslej prevlečene s tanko plastjo posebne vrste voska. Angleški muzeji, ki se močno zanimajo za nje, so poslali v Rusijo posebno komisijo. Kakor se dozna, sovjetska vlada fresk ne bo prodala Angležem.

Po smrti filmskega igralca

Proslavljanje potom okultizma — Rudolf Valentino na onem svetu — Filmska gledališča in duhovi

Filmski igralec Rudolf Valentino, ki je umrl pri operaciji slepiča, je dosegel za današnjo dobo zelo značilno popularnost. Ko so zvedeli za njegovo smrt, so listi beležili celo nekoliko samomorov in samomorilskih poskusov žensk, ki so se zaljubile v samo filmsko sliko lepega igralca.

Da ta velika popularnost ne preneha, skrbi sedaj druga žena Rudolfa Valentino. Pod naslovom »Rudi« je izdala knjigo, ki v podrobnostih opisuje življenje pokojnega igralca. V posvečanje senzacije si je izposodila okultizem ali je pa na njegov rovaš na široko opisala tudi, kako se Rudolf Valentino počuti na onem svetu. Z vso resnostjo zahteva, da se sprejme vse napisano kot čista resnica.

Valentino je bil baje vedno dober medij in je večkrat pred ženo in znanci vodil razgovore z duhovi. Iz drugega sveta se oglašala sedaj potom nekega Amerikanca Benjamina Weberja. Najprej razloži, kako mu je bilo takoj po smrti. V knjigi »Rudi« stoji doslovno: »Neka ženska se je obregnila ob me, napram svoji spremljevalki je pa dejala: Kakšen mrzel veter je to, ki mi veje nasproti. — To me je razjezilo. Kako pridem do tega, da me smrt spremeni v mrzle vetrove. Našel sem skupino igralcev ter sem kar prvega pograbil za ramo: Jaz

sem Rudolf Valentino. Mož se pa za me ni brigal ter se je v smeju razgovarjal s svojimi tovariši.

Sčasoma se je pa »Rudija« usmilil nek duh ter ga pripravil do tega, da se je na nove razmere in okolico kolikor toliko privadil. Sešel se je celo s slavnim tenoristom Carusom. Kako pa sta prišla skupaj, pa ne ve ne eden, ne drugi. Caruso pravi: »Saj je vseeno, kako, samo da sva skupaj.«

Nadalje stoji v knjigi, da se je Valentino na onem svetu malo spremenil, da pa še vedno obiskuje filmska gledališča. Večkrat, pravi potom svojega medija, »gleдам slike, v katerih sem sam nastopal, a mi ne ugajajo tako, kot so mi ugajale nekdanj. Zemeljsko življenje se mi oddaljuje. Tukajšnja gledališča so velika in lepa, zelo lepa. Vsi veliki umetniki kažejo tu svojo umetnost. Med igranjem tu in na zemlji je pa velika razlika. Na zemlji lahko umetnik igra vsako ulogo, ki jo dobi od režiserja. Če pa hoče tu n. pr. kdo igrati kralja, mora imeti kraljevsko dušo. Na zemlji sem imel radi tega velike uspehe, ker sem bil že v svojem prejšnjem življenju igralec.«

Ti odlomki iz knjige »Rudi« zadostujejo v potrdilo reka: »Lepota mine, neumnost ostane.«

Korupcija mestnih očetov v Budimpešti

Več članov mestnega občinskega sveta v Budimpešti je v preiskavi radi umazanih kupčij z različnimi dobavitelji. Pri vseh nabavah mestne občine so posamezniki pobasali visoke provizije. Brez provizij se v zadnjem času pri mestni občini ni dalo ničesar doseči. Kot priča je bil med preiskavo zaslišan tudi neki dobavitelj. V veliko začudenje preiskovalnih organov je mož natančno popisal potek neke tajne seje mestnega sveta. Na vprašanje, odkod ima vse to, je pa razložil, da so mestni očetje svoje »klijente« spravljali v sosedno sobo posvetovalnice, odkoder se je vse slišalo in videlo, ker so dali vrata nalašč v to svrhu navrtati.

Ford hoče biti neodvisen.

»The World« poroča, da je kupil avtomobilski kralj Henry Ford v Parau v Braziliji 1.200.000 jutrov zemlje, kjer si bo uredil velike plantaže za pridelavo kaučuka. Ford namerava vse produkte gumija, ki jih potrebuje za fabrikanjo avtomobilov, pridelati in predelati sam ter se rešiti spekulacij svojih dobaviteljev.

Avto Izadore Duncan.

Avto, s katerim se je po brezprimerno nesrečnem naključju v Nizzi smrtno ponesrečila plesalka Izadora Duncan, so prodali na dražbi. Naenkrat se je nabralo nad 50 oseb, ki so si zaželeli nesrečno prevozno sredstvo. Veliko tekmovalstvo je dvignilo ceno na 65.000 frankov. Denar se bo porabil za spomenik svetovne plesalke.

Zarota v Carigradu

Carigradska policija je izsledila skrivališče roparske tolpe, ki je bila istočasno nekaj izvršilni odbor tajne politične skupine. Ko je policija vdrla v njeno skrivališče, so jo člani tajne organizacije sprejeli s streli iz samokresov. Tudi policija je odgovorila z ognjem. Oddanih je bilo nad 200 strel, kar je v obljubljenem delu mesta izzvalo strah in zmešnjavo. Zločinci, trije Armenci in en Turek, so se trdovratno upirali. Dva policijska komisarja sta bila umorjena in več uradnikov ranjenih, dočim je bil od roparjev ubit samo eden, trije pa so prišli policiji živi v roke. Tajna družba je imela namen izvrševati teroristične akcije in atentate na vodilne politične osebnosti.

Zbirka slik in knjig za tuje denarje.

V Parizu je bil aretiran Louis Parry, ki je bil dolga leta uslužben kot blagajnik pri veliki avtomobilski tvrdki. V knjige je vnašal lažne postavke o prodanem blagu in prigljal znatno vsoto — okrog 600.000 frankov, dočim je njegova mesečna plača znašala 1600 frankov. Ves poverljivi denar je porabil za nabavo knjig in slik. Pri hišni preiskavi so našli večje število dragocenih slik priznanih umetnikov in knjižnico luksuznih in dragocenih knjig. Strokovnjaki so zbirko cenili na 300.000 frankov. Sleparski blagajnik je bil takoj aretiran, zbirko pa so oblasti zaplenile.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Nova slovenska knjiga

Sven Hedin v azijskih puščavah.

Sven Hedin je največji potovalec današnje dobe. Svoje življenje je posvetil predvsem zibelki človeštva — Aziji, kjer je do najnovejšega časa ostalo na zemljevidu še mnogo velikih belih lis, nepoznanih krajev tega silnega sveta. Z brezprimerno vztrajnostjo, ki jo je ljubezen do velike prirode nerazikanih dežel še povečala, je križem prepotoval s svojimi karavanami Iran, Pamir, Vzhodni Turkestan in silno višavje Tibeta. Za znanost so bila ta potovanja neprecenljive važnosti, njegova dela pa so se razširila kot najpriljubljenejša čtivo med vsemi sloji. Da ta potovanja niso bila brez nevarnosti, o tem nam priča posebno knjiga »V azijskih puščavah«. Na potovanju preko strahovite puščave Takla Makan je brezvesten vodnik zapeljal Hedinovo karavano v kraje, kjer je imela smrt bogato žetev. A ravno tedaj, ko je priklopila nevarnost do vrhunca, je pokazal Hedin največje zmožnosti in nadčloveško vztrajnost, s katero je premagal samo smrt. Nič manj zanimivo in polno velikih dogodkov je bilo njegovo nadaljnje potovanje preko pustega, 5000 m visokega severnega Tibeta, katerega oživljajo kulani in silni jaki, med divjimi gorovji pa se razprostirajo vrste krasnih jezer... Izdaja Tiskovne zadruge je za današnji čas posebno dobrodošla, ker nudi čitatelju, ki nima časa za prebiranje velikih originalnih del, vse, kar je zanimivega v nepretrganem opisu. Založba se je pri tej izdaji posebno odlikovala z vzorno opremo knjige, ki jo dičijo krasne, originalne platnice kakor tudi nazorne, umetniško dovršene slike. Starim in mladim knjigo toplo priporočamo. Knjigo je priredil Pavel Kunaver in stane broširana Din 36, v originalni platneni vezavi Din 44, s poštnino 2 Din več.

Pojedel 18 trdo kuhanih jajc in obležal mrtev.

V vasi Jasen pri Mostaru je mladenič Ilija Spahić stavil za 10 Din, da poje 25 trdo kuhanih jajc drugo za drugim. Niti sanjalo se mu ni, da bi moglo imeti to zani usodepolne posledice. Ilija je kmalu dobil 25 trdo kuhanih jajc in jih je pričel jesti. Po desetem jajcu mu je postalo slabo, vendar se ni zmenil za to in je del mirno naprej. Po 18. zavžitem jajcu pa je nenadoma kriknil, se zgrudil na tla in se pri tem razbil v križ. Tada pa mu je bila že prekasna. Neprevidezni mladenič je kmalu izdihnil.

Avstralija in izseljenci.

Predsednik avstralske vlade je sprejel posebno deputacijo, ki je prosila, naj se sprejme zakon, s katerim bi se prepovedalo vseljevanje Italijanov v Avstralijo. Ministrski predsednik je deputaciji odvrnil, da bo izdala vlada ostre predpise proti vseljevanju vseh belih narodov, ki niso anglo-saškega plemena. — Avstralija ima do sedaj 98 odstotkov prebivalstva čistega anglosaškega plemena. To se tudi v naslednjih 10 do 20 letih ne sme spremeniti. Vlada bo zabrajala vsako vseljevanje ljudi, o katerih ni pričakovati, da bi se mogli asimilirati s sedanjim avstralskim prebivalstvom.

Sport

HSK Concordia : ISSK Maribor.

V nedeljo popoldne bo gostovalo v Mariboru prvorazredno moštvo »Concordie« proti SK Maribor. Glede na visoko kvaliteto odličnega nasprotnika in radi dobre forme domačinov vlada za prireditev izredno zanimanje, zlasti radi neodločenega gostovanja SK Železnice iz Zagreba, ki le neznatno zaostaja za nedeljskim protivnikom. SK Concordia je moštvo vodilnih klubov jugoslovanskega nogometa in je dosegla v srečanjih z bivšimi in sedanjimi državni prvaki odlične rezultate. Uspešno se je borila za državno prvenstvo in v zagrebški prvenstveni tabeli zasedla tretje mesto.

ISSK Maribor — nogometna sekcija.

Vsa nogometna moštva imajo v petek 23. t. m. obvezen sestanek pri Dolničarju (Kirbiš). Udeležba dolžnost. — Načelnik.

MOLNP službeno.

JNS je z dopisom št. 597/26-27 po sklepu seje upravnega odbora z dne 6. tm. sprejel SK Železnice v Mariboru za rednega člana.

Prijavnice so prispele. Dobijo se vsak dan od pol 7. do 7. pri g. Puklu, Langušova ulica št. 4. Cena Din 10 za komad.

SD Rapid se poziva, da javi čim prej LNP-u postavbo svojega in tujega moštva ter izid tekme v Celovcu.

Službujoči odborniki dne 25. tm. gg. Pukl in Nerat. — Tajnik.

Tainstven umor sredi Pariza

Nedavno je neznanec sredi dneva ustrelil na pariškem bulvarju Henria Matifeua, sina premožnih starišev. Oddal je štiri strele iz revolverja in ga smrtno zadel. Policija je zasledovala morilca in uvedla strogo preiskavo, ki je razjasnila misteriozni zločin. Matifeu se je s svojim tovarišem čestokrat v noči vozil v očetovem avtomobilu in z nabitim samokresom silil žene, ki jih je srečaval, da vstopijo v avto. Neštetokrat sta svoje žrtve zvezala z vrvmi in jih odpeljala izven mesta ali v Henrijevo stanovanje, kjer sta jih zlorabila. Nekega večera je ugrabil Jeanne Thouloumee, prijateljico Alfonza Frizona in jo vlačil po raznih zabaviščih, končno pa s pestmi in brcami prignil na svoje stanovanje. Ko se je Jeanne vrnila domov, je zaupala strahote pretekle noči svojemu prijatelju. Ko je Frizon zvedel za ime skrivitelja, je celo predpol dne prežal nanj in ga, ko se je pojavil, ustrelil. Težko ranjeni Matifeu ni podal nobene izjave in je še iste noči podlegel usodnim strelom.

Predrzní vlomilci v Berlinu.

Sredi popoldneva so predrzni zločinci popolnoma izropali berlinskega juvelirja Lünserja, ki je imel svojo trgovino brez nadzorstva zaprto. Vlomilci so vdrli v trgovino od zadaj ter so podrli celo steno, da so prišli do zaloga zlatnine. V največjem miru so začeli izbirati in kakor jih nihče ni motil, ko so rušili steno, tako so neovirano tudi odšli težko obloženi z bogatim, približno poldrugi milijon dinarjev vrednim plenom. Podobno predrznih ropov in vlovov je bilo že več v Berlinu.

Maksim Gorki:

Otroška leta

5 Poslovenil dr. I. D.

II.

Začelo se je in je poteklo s strašno naglico surovo, pestro, nepopisno tuje življenje. Spominjam se ga kakor surove pravljice, ki jo pripoveduje dober, pa mučno odkritosrčno genij. Vendar, oziraje se na to, kar je minilo, včasih sam težko verjamem, da je bilo vse čisto tako, kakor je bilo, in mnogočemu bi rad oporekal, mnogokaj rad zavrgel, — več ko potrebno je bogato surovosti to temno življenje »neumnega rodu«.

Toda resnica je nad sočutjem, in vedi, da ne pripovedujem o sebi, temveč o tem tesnem, zadržanem krogu mučnih doživetij, v katerem sem živel, — in v katerem živi do tega dne preprosti ruski človek.

Dedov dom je bil napolnjen z vročim ozračjem medsebojnega sovraštva vseh z vsemi; to ozračje je zastrupljalo odrasle, in tudi otroci so ga bili močno deležni. Pozneje sem izvedel od babice, da je prišla mati ravno ob tistih dneh, ko sta njena brata trdovratno zahtevala od očeta, naj ji razdeli posestvo. Nepričakovani povratek matere pa je še bolj podžgal njuno željo po delitvi. Bala sta se, da bo moja mati zahtevala doto, ki ji je bila odmerjena, pa jo je ded pridržaval, ker se je bila omožila proti njegovi volji. Strica sta računala, da se mora ta doto razdeliti med njiju. Že dolgo sta se hudo prepirala med seboj o tem, kdo bo prevzel mojstrstvo v mestu — kdo pa za Oko, v predmestju.

Že takoj po prihodu je med obedom v kuhinji nastal prepir, strica sta nenkrat skočila na noge, se sklonila čez mizo in začela vneti in kričati nad dedom, togotno kazala zobe ter si žugala kakor psa; ded pa je potrkal z žlico po mizi, ves zardel in zvonko — kakor petelin — zakričal:

»Iz hiše vaju zapodim!«
Babica je bolestno skrivila obraz in rekla:

»Daj jima vse, oče, boš imel vsaj mir, daj jima!«

»Bodj tiho, ki jima daješ potuho!« je kričal ded, bliskal z očmi, in bilo je čudno, kako je mogel on, tako majhen, tako zelo in oglušujoče kričati.

Mati je vstala izza mize, počasi šla k oknu in pokazala vsem hrbet.

Naenkrat je udaril stric Mihael brata z roko v obraz; ta je zatulil, se sprijel z njim in oba sta se zavalila po tleh, hropela, stokala in se rvala.

Otroci so zajokali, noseča tetka Na-

talija je obupno kriknila: moja mati jo je objela in jo nekam odpeljala; vesela, kozava pestunja Evgenija je zapodila otroke iz kuhinje; stoli so se preobračali, mladi, širokopleči pomočnik Ciganček je sedel na hrbtu strica Mihaela, mojster Grigorij Ivanovič, plešast, bradat človek s temnimi očali, pa je mirno z robcem vezal stricu roke.

Stric je iztegoval vrat, pometal z redko črno brado po tleh in strašno hropel, ded pa je tekel okrog mize ter togotno vpil:

»To naj sta brata, a! Rodna kri! Eh, vi-i...«

Jaz sem bil že takoj v začetku prepira zlezal na peč in odtam v tesnobni osuplosti gledal, kako je babica zmičala z vodo iz medenega umivalnika kri s pobitega obraza strica Jakoba; ta je jokal in brcal z nogami, ona pa je govorila s trdim glasom:

»Brezbožneži, surovi ljudje, izmordite se!«

Ded je vlekel na ramo strgano srajco in kričal v njo:

»Kaj, čarovnica, take zveri si rodila!«

Ko je stric Jakob odšel, je babica drsala v kot ter pretresljivo jadikovala:

»Presveta mati Božja, vrni pamet mojim otrokom!«

Ded je stran obrnjen od nje stal tam in gledal na mizo, kjer je bilo vse prevrnjeno, polito; tiho je izpregovoril:

»Ti, mati, pojdi za njima, da mi Barbari ne storita kaj, kaj dobrega.«

»Dosti je tega. Bog s teboj! Sleci vendar to srajco, zašijem ti jo...«

In stisnila je njegovo glavo z rokami ter ga začela poljubovati na čelo; on pa je — majhen proti njej — pritisnil obraz na njeno ramo:

»Vidi se, da bo treba deliti, mati...«

»Treba bo, očka, treba!«

Govorila sta dolgo med seboj; spočetka prijateljsko, potem pa je ded začel cepetati z nogami po tleh kakor petelin pred bojem. Žugal babici s prstom in glasno šepetal:

»Poznam te, ti jih preveč ljubiš! Tvoj Miška je pravi — jezuit, Jaška pa — framazon! In zanila bosta moje premoženje, zapravila...«

Nerodno sem se preobrnul na peči in sem prevrgel likalnik: zaropotal je po zidku, pljusnil v vedro s pomijami. Ded je skočil na stopnico, me potegnil dol in mi bulil v obraz, kakor da me vidi prvičkrat.

»Kdo te je posadil na peč? Mati?«

»Sam sem šel gor!«

»Lažeš!«

»Ne, sam sem šel. Bal sem se.«

Sunil me je od sebe, me rahlo udaril z dlanjo po čelu.

»Kakor oče je. Poberi se...«
Bil sem vesel, da sem prišel iz kuhinje.

Dobro sem videl, da mi sledi ded z razumnimi in ostrimi zelenimi očmi, in sem se ga bal. Spominjam se, da sem se vedno skrival pred temi žgocimi očmi. Zdelo se mi je, da je ded zloben; z vsemi je govoril posmehljivo, žaljivo, zbadal jih je in se trudil, razjeziti vsakogar.

»Eh, vi-i!« je večkrat vzkliknil, ta zategnjeni »i« je vselej vzbudil v meni dolgočasno, mrzlo čustvo.

V času odpočitka, v času večernega čaja, ko so on, strica in delavci prihajali v kuhinjo iz delavnice, izmučeni, s sandalovino pomazanimi rokami, sežganimi od vitrija, z ozkimi trakovi povezanimi lasmi, vsi podobni temni ikoni v kotu kuhinje — v tem nevarnem času je sedel ded meni nasproti in, vzbujajoč zavist drugih vnučkov, se razgovarjal z menoj več nego z njo. Bil je ves snažen, uglašen, izbrusen. Njegov svileni, s svilo poiti, medlosivi telovnik je bil star, izpran, pavolnata srajca zmečkana, na kolenih so se hlače rdečile od velikih zaplat, a kljub temu se je zdelo, da je oblečen dobro in lično in da je lepši od sinov, ki sta nosila jopice, manšete in svilene robce za vratom.

Čez nekoliko dni po prihodu me je začel učiti moliti. Vsi drugi otroci so bili starejši in so se že učili brati pri cerkovniku pri Uspenski cerkvi; njene zlate kupole si lahko videl skozi okna naše hiše.

Mene je učila tiha, boječa tetka Natalija, ženska otroškega obraza in tako prozornih oči, da se mi je zdelo, da je mogoče videti skozi nje vse v njeni glavi.

Rad sem ji dolgo gledal v oči, ne da bi trenil, ne da bi mignil, ona je mežikala in vrtela glavo ter me tiho, skoraj šepetaše prosila:

»No, govori, prosim: »Oče naš, kateri si...«

In če sem jo spraševal: Kaj je to »kateri si?« — se je boječe ozrla in svetovala:

»Ne vprašaj, to je slabo! Ti samo govori za menoj: Oče naš... No?«

Mene je vznemirilo: zakaj bi bilo izpraševati slabo? Beseda »kateri si« mi je postala skrivnostna in nalašč sem jo vedno skvaril.

Bleda, skoraj boječa me je tetka potrpežljivo popravljalna z glasom, ki se je trgal v njej:

»Ne, ti samo govori: Kateri si...«

No, ona sama in vse njene besede niso bile navadne. To me je jezilo in me oviralo, da si molitve nisem zapomnil.

(Dalje prihodnjič.)

Sokolstvo

Razpored telovadnih ur v Mariboru.

Člani I: ponedeljek, petek, sredo od 20.—22. ure v meščanski šoli v Krekovi ulici; vadiatelj Janko Dekleva.

Člani II: sredo, petek, torek, četrtek od 18.30—20. v gimnaziji; vadiatelj Joško Hvalenc.

Članice: torek, četrtek od 18.30—20. v meščanski šoli v Krekovi ulici; Stana Nabergojeva.

Moški naraščaj I: ponedeljek, petek od 18.30—20. v meščanski šoli v Krekovi; Franjo Mačes.

Moški naraščaj II: sredo in sobota v meščanski šoli v Krekovi od 18.30—20; Janko Dekleva.

Obitni naraščaj: torek, četrtek od 20.—22. v meščanski šoli v Krekovi; Rajko Zotter.

Ženski naraščaj I: sredo, sobota od 17.—18.30 v meščanski šoli v Krekovi; Franjo Mačes.

Ženski naraščaj II: torek, četrtek od 17.—18.30 v meščanski šoli v Krekovi; Janko Dekleva.

Moška deca I: ponedeljek, petek od 17.—18.30 v meščanski šoli v Krekovi; Stanko Lapajne.

Moška deca II: sredo, sobota od 15.45—17 v meščanski šoli v Krekovi; Ivan Lavrenčič.

Moška deca magdalenska: sredo, petek od 16.—17.30 v šoli na Ruški cesti; V. F.

Moška deca tezenska: petek od 15.—16. v šoli na Teznu; M. T.

Ženska deca I: sobota od 15.—17. na ženskem učiteljskem na Zrinskem trgu; M. P.

Ženska deca II: sredo, sobota od 15.45—17 v meščanski šoli v Krekovi; Ivan Lavrenčič.

Ženska deca magdalenska: torek, sobota od 14.30—16. v šoli na Ruški cesti; M. J.

Ženska deca tezenska: torek, sobota od 15.—16.30 v šoli na Teznu; M. T.

Razpored je veljaven od 21. t. m. in se izvrše še nekatere izpremembe, ki se bodo objavile.

Odelek članic nad 26. letom do nadaljnjega še ne more pričeti z rednimi telovadnimi urami. Ravnotako se je moral vsled pomanjkanja prostorov ukiniti oddelek ženskega obrtnega naraščaja, katerega gojenke bodo telovadile odslej pri oddelku mlajših članic. Načelnik.

Knjige veže

od priproste do umetniško dovršene veže solidno in ceno atelje za umetno knjigoveštvo Miho Vahtar, Maribor, Gosposka ul. 24 in 37. 428

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p., najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Ženitve, dopisovanje in oglasi trgoveškega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p., najmanjši znesek Din 10.—

15.000 kg sladkega in 5.000 kg kislega sena prodam,

franko žel. postaja Loče ali Sv. Jurij ob j. ž. Pojasnila daje Al. Berce, Spitalič, Slov. Konjice. 1129

Kupim dobrega psa čuvaja, ovčarske pasme (volčje), ne izpod 60 cm visokega, lepega, nebojazljivega, starega 9—12 mesecev. Pismene ponudbe: J. Šerec, Krekova ul. 2. 1124

Garaža,

velika klet, kakor tudi en lokal se odda takoj ali pozneje. — Milošičeva ul. 2. 1126

Genijni jermenj,

najboljše kakovosti, že strojno pretegnjeni, za mlino, žage, mlatilnice, tovarne itd. kakor tudi šivalni in vezalni jermenj v zalogi pri IVAN KRAVOS, Aleksandrova c. 13. Zahtevajte ponudbo. 820

Ali ločitev — ali

Medo-kavu

Kmečko

posestvo

ob okrajni cesti, obstoječe iz hiše gospodarskega poslojja, 17 orolov njiv, travnikov in go. da, z vsemi piemičinami in prilikinami. vse v najboljšem stanju se za ceno Din 225.000.— prod. Vprašati pri Finguštu, Podova 26 pri Račjem. 1118

Din 199.—

čevlji s spono lakasti in v modnih barvah pri

Anici Traun

Grajski trg 1 870

Pisarniške potrebščine

najboljše kvalitete kupite le pri 1125
Zlati Brišnik, Maribor, Slovenska ul. 11
Vse tiskovine po naročilu.

V založništvu Tiskovne zadruga

v Ljubljani, Prešernova ul. 54, nasproi glavne pošte, je izšla knjiga:

Zadnja pot kapitana Scotta

Po Scottovem dnevniku in drugih virih priredil Pavel Kunaver

Broš. stane 36 Din, vezana 44 Din 4-a

Moderno urejena mehanična delavnica

z električnim pogonom za popravila navadnih in motornih koles s posebnim oddelkom za popravila šivalnih in pisalnih strojev, otroških vozičkov, gramofonov itd. itd.

Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14

se cenj. občinstvu najtopleje priporoča.